

Sayansi na Uumbaji

Sayansi na Uumbaji

"Mwanzo Mungu alitengeneza mbingu na dunia."
Mwanzo 1:1

Wanasayansi wanaendelea kujifunza zaidi kuhusu ukubwa na utata wa ulimwengu. Wengi wao wanakiri waziwazi kwamba kadiri wanavyoichunguza zaidi, ndivyo wanavyoshawishika zaidi kwamba chanzo cha ukuu wake wote ni Muumba Mkuu Mwerevu. Hili lilikuwa dhahiri zamani kwa Nabii Daudi, ambaye aliandika, "Mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu; na anga linadhihirisha kazi za mikono yake. Siku kwa siku hutoa habari, na usiku kwa usiku huonyesha maarifa." Zaburi 19:1,2

Nabii Isaya anatuhakikishia kwamba Mungu "aliumba dunia . . . hakuumba bure, aliitengeneza ili ikaliwe." (Isaya 45:18). Ni wazi, Mungu aliumba dunia ili ikaliwe. Maandiko ya Mwanzo kuhusu uumbaji yanafunua kwamba mkazi mkuu wa dunia alikuwa mwanadamu.

Alipowaumba wazazi wetu wa kwanza, Mungu aliwaambia, "Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze [Kiebrania, kujaza] dunia, na kuitiwa; na mtawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na kila kiumbe hai kinachotembea juu ya nchi." (Mwanzo 1:28). Lakini ili kurithi hii kikamilifu, ilikuwa ni lazima mwanadamu athibitishe uaminifu wake kwa sheria ya Mungu. Adamu alishindwa katika hili na akahukumiwa kifo.

Hii haimaanishi kwamba kusudi la Mungu limeshindwa. Biblia inafichua kwamba, kupitia Kristo, Mungu alito , ukombozi kwa mwanadamu aliyeanguka. "Kama katika Adamu wote wanakufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watafanywa kuwa hai." (1 Wakorintho 15:22). Mwanadamu atarejeshwa kutoka kwa uasi wake na kupewa fursa ya kuthibitisha kuwa anastahili kuishi katika makao ya ajabu ambayo Muumba wake alimwandalia. Dunia itakaa watu kikamilifu, si kwa kizazi kinachokufa, bali kwa kizazi kilichorejeshwa katika uzima kamili, na kilichodhibitiwa dhidi ya dhambi kwa maarifa kupitia uzoefu wa matokeo mabaya ya uasi.

Mradi huu mkuu wa kurejesha jamii ya wanadamu waliokufa na wanaokufa unaelezewa katika Biblia kwa neno "ufufuo." Pia, Petro aliuitaja kama "nyakati za marejesho" ambazo anasema zilitabiriwa na manabii watakatifu wa Mungu tangu ulimwengu ulipoanza. (Matendo 3:20,21). Kama vile sura za mwanzo za Biblia zinavyoeleza mambo muhimu kuhusu uumbaji na kuanguka kwa mwanadamu, ndivyo sehemu iliyobaki ya Biblia inavyofichua mpango wa Muumba wa urejesho wa wale aliowaumba ili wawe na mamlaka juu ya dunia.

Inapaswa kuongeza imani yetu katika Biblia kama ufunuo wa mpango wa Mungu kwetu, tunapotambua jinsi inavyoelezea kwa usahihi mambo mengi muhimu kuhusu dunia. Kwa mfano, watu wa kale waliamini kuwa dunia ni tambarare, lakini sasa imethibitishwa kuwa dunia ni duara. Ukweli huu ulitajiwa na Biblia

miaka 3,000 iliyopita. Katika Kitabu cha Isaya, tunasoma kuhusu "duara la dunia." Isaya 40:22

Wahenga wa kale wa India walifundisha kwamba dunia iliungwa mkono mgongoni mwa tembo aliyesimama juu ya kobe. Wagiriki walijulikana kwa hekima yao kuu, lakini nadharia bora zaidi waliyoweza kutoa ilikuwa kwamba dunia iliwekwa mgongoni mwa Atlas. Biblia ilitangaza ukweli kuhusu suala hili muda mrefu kabla ya kugunduliwa na hekima ya kibinadamu. Nabii Ayubu alisema kumhusu Muumba, "Ananyoosha kaskazini juu ya patupu na kutundika dunia juu ya tupu." Ayubu 26:7

MISINGI YA DUNIA

Muumba alimuuliza Ayubu, "Ulikuwa wapi nilipoweka misingi ya dunia? Taja, kama ukiwa na ufahamu." Na tena, "Nani aliweka misingi yake, na nani aliyeweka jiwe lake la msingi?" (Ayubu 38:4,6). Kwa kuzingatia ukweli wa kijiolojia uliothibitishwa sasa, inaonekana kuwa maswali haya yanahusu sifa maalum katika muundo wa dunia. Makazi ya mwanadamu yana "misingi" ambayo imewekwa imara juu ya kile kinachodhaniwa kuwa kundi imara la madini ya nikeli-chuma ambalo linaunda kiini cha katikati ya dunia.

"Jiwe la msingi" la dunia ni kama 'jiwe kuu la msingi' la piramidi, isipokuwa kwamba badala ya kuwa juu, liko katikati. Hivyo, uzito wote wa dunia unakandamiza kiini chake cha katikati. Katika "Uumbaji wa Dunia" (Encyclopedia of Modern Knowledge, kurasa 192, 193), Profesa J. W. Gregory anataja misingi saba mikubwa inayoshikilia gamba la juu la dunia. Viko

Amerika Kaskazini na Kusini, Asia, Afrika, Australia, na viwili Ulaya.

Ingawa bahari zina uzito mkubwa sana na zimeimarishwa vizuri na sakafu ya vifusi vizito vya basalti, Bwana ameweka msaada wa ziada kwa mabara ya E . Si ajabu mwandishi wa zaburi aliandika kumhusu Muumba, "Alitengeneza msingi wa dunia, haitawahi kutikiswa." Zaburi 104:5

VIPIMO

Mungu alimuuliza Ayubu swali lingine muhimu kuhusu dunia: "Nani aliweka vipimo vyake, ukijua? Au nani aliyepiga mstari juu yake?" (Ayubu 38:5). Vipimo ni muhimu sana kwa msanifu majengo anapobuni jengo. Sio tu kwamba jengo lenyewe lazima liwe na vipimo sahihi vya uwiano, bali pia vipimo hivi lazima vihusiane na vitu na mazingira yaliyokizunguka.

Basi, ilikuwa hivyo katika usanifu wa dunia. Msanifu Mkuu alichagua vipimo vilivyofaa kwa kila njia kwa madhumuni ya usanifu wake. Kipenyo cha dunia ni takriban maili 8,000. Umuhimu wa kipimo hiki unaeleweka tu kinapofananishwa na ukubwa mdogo wa mwezi, na ukubwa mkubwa zaidi wa sayari za Zohali na Mwanzo.

Inaaminika kuwa, bahari za dunia zilitokana na mvuke wa maji uliotolewa katika hatua za mwanzo za uundaji wa dunia ilipokuwa kundi la moto. Kwa hiyo, kipenyo cha dunia kingedhibiti kiasi cha mvuke huu kulingana na kipimo chake cha uso. Kwa upande wa mwezi, kwa kuwa ni mdogo zaidi, kiasi cha maji kilichotokana na

gesi zake kilikuwa kidogo sana kiasi kwamba kilikauka kabisa mwezi ulipopoa, na matokeo yake ni kwamba hakuna maji kwenye mwezi. Wanasayansi wanatuambia, kwa upande mwingine, kwamba sayari zenye ukubwa wa Júpiter na Saturn zilitoka na kiasi kikubwa sana cha mvuke wa maji kiasi kwamba maeneo yao ya nchi yamezama kabisa chini ya kina kikubwa cha maji au barafu. Ikiwa dunia ingekuwa na uhai kwa mwanadamu, ilibidi iwe na ukubwa sahihi, na Msanifu wa kimungu alijua kipimo hicho kingehitaji kuwa kipi.

Pia, umbali kutoka kwa jua ulipaswa kuwa sahihi ili dunia ipate joto la kutosha lakini isipate joto kupita kiasi. Jua liko umbali wa takriban maili milioni 93 kutoka duniani. Wanasayansi wanasema kwamba jua lingepelekwa maili milioni 120 mbali, sote tungekufa kwa baridi. Au, jua lingeleta maili milioni 60 kutoka duniani, sote tungechomwa hadi kufa; kwamba hata mimea ingeharibiwa na joto.

Jinsi maswali ambayo Muumba alimuuliza Ayubu yalivyokuwa na maana - "Nani aliyeweka mipaka yake, ukijua? Au nani aliyepiga mstari wake?" Haya hayakuwa maswali ya kipuuzi. Yalibuniwa na Muumba kufichua hekima na upendo wake katika kutoa makazi haya ya ajabu kwa ajili ya wanadamu.

JINSI ILIVYOUMBWA

Biblia haielezi jinsi Mungu alivyotenda uumbaji wake. Biblia inasema tu kwamba "Mungu aliumba mbingu na dunia." Hata hivyo, wanasayansi kwa ujumla wanakubaliana kwamba bila kujali asili ya nyenzo

zinazounda dunia, kulikuwa na wakati ambapo uso wake ulikuwa kiasi cha moto kilichoyeyuka, ambacho baadaye kilipoa polepole hadi kuwa jinsi ilivyo leo.

Kwa ujumla Biblia inaelezea hili kwa kauli rahisi kwamba dunia ilikuwa "haijapata umbo, wala hakuna chochote ndani yake," yaani, haikuwa na umbo. (Mwanzo 1:2). Ni kuanzia wakati huu, ambapo dunia bado haikufaa kwa maisha, ambapo sura ya kwanza ya Mwanzo inahusu. Maandishi haya ya Uumbaji yanahusu hatua sita, siku, au enzi za maendeleo katika kuileta dunia katika hali yake ya sasa inayoweza kuishiwa.

UMBIAJI

Wataalamu wa jiolojia wamegundua maendeleo haya ya mpangilio, na ingawa hawafanyi mgawanyo sawa wa nyakati kama ilivyo katika kitabu cha Mwanzo, ugunduzi wao kuhusu kile kilichotokea katika hatua mbalimbali za maendeleo unaoendana kwa njia ya kushangaza na kitabu cha Mwanzo. Wanasayansi wanatupa enzi kuu nne, ambazo wanazigawanya katika vipindi vifupi zaidi.

Hakuna haja ya kuwa mkali sana katika kuangalia mlingano kati ya vipindi vilivyowekwa na wanasayansi na "siku" za Mwanzo. Baada ya yote, rekodi ya Biblia kuhusu jinsi dunia ilivyotayarishwa ili kulea uhai imeelezwa katika aya arobaini na moja fupi tu, ilhali karibu vitabu visivyohesabika vimeandikwa na wanasayansi kuhusu kazi hiyo kuu. Migawanyo sita ya jumla inaonekana kuwa ndiyo yote ambayo Muumba

aliona ni muhimu kutaja ili kuwapa watu wake wanaomcha taarifa inayohitajika kudumisha imani yao.

SIKU YA KWANZA

Mwanzoni mwa "siku" ya kwanza Roho ya Mungu - nguvu zake zote - "ilitembea juu ya uso wa maji." (Mwanzo 1:2). Neno la Kiebrania lililotafsiriwa hapa kama "kutembea" linamaanisha kulea, kama ndege anavyolea kwenye kiota chake. Kama tunavyojua, kuna hatua kadhaa katika mchakato wa kulea kwa ndege wa aina ya . Matawi hukusanywa ili kutengeneza kiota. Haya hufunikwa kwa nyasi au vifaa vingine laini, na hatimaye kwa manyoya laini kwa ajili ya faraja ya vifaranga. Kisha huwa na hatua ya kuweka mayai na kuyaweka joto hadi vifaranga watakapotoka.

Kwa ujumla, hii ni picha inayofaa ya jinsi Roho, au nguvu, ya Muumba ilivyotulia juu ya maji ya dunia, ili hatimaye makao yaandaliwe kwa ajili ya viumbe vingi alivyokuwa amevikusudia kwa ajili ya dunia, na hasa kwa ajili ya mwanadamu. Kitendo hicho cha kuzungumua kilianza mwanzoni mwa siku ya kwanza, wakati "giza lilipokuwa juu ya uso wa vilindi vya maji," na kikaendelea hadi mwanadamu, dume na jike, alipotengenezwa kwa sura yake mwishoni mwa "siku" ya sita. Mwanzo 1:2,27-31

Roho ya Mungu ilipoanza kupepea juu ya maji "giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji." Kwa kuwa hii ilikuwa kabla ya wakati ardhi na maji vilipogawanywa, uso wa dunia ulikuwa bahari moja kubwa. Mungu akamuuliza Ayubu, "Nani aliziba bahari kwa milango, ilipovuka, kana kwamba ilitoka tumboni? Nilipofanya

wingu kuwa vazi lake, na giza nene kuwa kitambaa chake cha kuzunguka?" Ayubu 38:8,9

Swali la Mungu linaweza kuashiria vyema jinsi bahari ilivyotokea. Wanasayansi wanakubaliana kwamba kadiri wingi wa dunia ulivyopoa, gamba gumu lilitengenezeka kwa nje. Kwa muda, gamba hili liliwazuia gesi moto, au, kama swali la Mungu linavyoashiria, "likafungwa . . . kwa milango." Lakini gesi iliyofungwa ingejenga shinikizo kubwa mno na "kuchomoza" kupitia mashimo madogo yasiyohesabika, yaliyosambaa juu ya uso wa dunia, kisha kupoa, kukusanyika na kuanguka juu ya uso moto wa dunia. Hivyo basi, bahari "ilizzaliwa," Mungu akiifananisha na kutolewa kutoka tumboni.

Muumba alisema, "Kuwepo na nuru," na kwa sababu ya amri hii "kulikuwa na nuru." (Mwanzo 1:3). Ni wazi kwa wanasayansi kwamba jua liliumbwa muda mrefu kabla ya dunia, na pengine ndilo lilikuwa nuru iliyorejelewa katika amri ya Muumba, ingawa halikuweza kupenya mawingu ya mvuke na gesi yaliyozunguka dunia kwa kiwango sawa cha mwangaza kama ilivyofanya baadaye.

Mwanzo 1:4,5: "Mungu akatenga kati ya nuru na kati ya giza. Nuru akaliita Mchana, giza nalo akaliita Usiku." Ilikuwa ni dunia yenyewe iliyofanya mgawanyo kati ya giza na nuru. Upande wa dunia uliokuwa ukikabiliana na jua ulikuwa na nuru, ukilinganishwa na giza lililokuwa upande mwingine wa dunia.

SI SAA ISHIRINI NA NNE

Wakati mwanga wa jua ulipoanza kupenya taratibu kupitia wingu nene la unyevu lililokuwa limeizunguka dunia, enzi ya kwanza ya Mungu kuifunika dunia kwa giza ilifikia mwisho. Maandiko yanasema, "Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku ya kwanza." (Mwanzo 1:5). Wengine wamepotesywa na neno "siku" lililotumika katika kauli hii. Ni tafsiri ya neno la Kiebrania "yowm." Ingawa mara nyingi katika Agano la Kale neno hili linatumika kwa siku halisi ya masaa kumi na mbili au ishirini na nne, waandishi watakatifu hawakukifunga matumizi yake hivyo.

Katika Kutoka 13:10, Mambo ya Walawi 25:29, Hesabu 9:22, na katika sehemu nyingine, neno lile lile la Kiebrania limetafsiriwa k "mwaka." Katika Mwanzo 40:4 na Yoshua 24:7 limetafsiriwa "msimu." Katika Mwanzo 4:3 na 26:8, na sehemu nyingine nyingi neno "yowm" limefasiriwa "wakati." Marejeleo haya yanaonyesha wazi kwamba maana ya neno hili la Kiebrania haijazuiliwa kwa siku ya saa ishirini na nne.

Zaidi ya hayo, Biblia mara nyingi hutumia neno "siku" kwa maana pana zaidi. Kipindi cha miaka arobaini ambacho Waisraeli walitumia jangwani kinaitwa "siku ya majaribu jangwani." (Zaburi 95:8). Isaya anarejelea enzi ya ufalme wa Kristo duniani kama "siku." (Isaya 11:10). Na katika Mwanzo 2:4 kipindi chote cha uumbaji ni "siku ambayo Bwana Mungu aliumba dunia na mbingu."

Ni wazi, basi, kwamba neno la Kiebrania "yowm" linaashiria tu wakati, msimu, au enzi ambayo matukio fulani hutokea, au kazi maalum hutimizwa.

Tunasoma kwamba "jioni na asubuhi zilikuwa siku ya kwanza." Neno la Kiebrania hapa lililotafsiriwa "jioni" kwa maana halisi linamaanisha "mwangaza wa machweo," au "giza." Kile Mwandishi wa kimungu anavyotaka dhahiri tuelewe ni kwamba kila kipindi cha uumbaji kilikuwa na mwanzo usio wazi, wa giza, na ukamilishaji wa kazi ya kila enzi ulikuwa asubuhi ya nuru. Ilikuwa kweli kihalisi kwa "siku" ya kwanza kwamba ilianza katika giza, na kuishia kwa amri ya kimungu, "Kuwepo na nuru."

SIKU YA PILI

Wakati wa kipindi cha pili cha uumbaji, anga la dunia liliumbwa. "Mungu akasema, Kuwepo na anga katikati ya maji, likatenganishe maji na maji." (Mwanzo 1:6). Mgawanyo huu wa maji kwa njia ya "anga" ulimaanisha kwamba kiasi kikuu cha maji kilibaki duniani, huku kiasi kikubwa sana cha mvuke wa maji kikishikiliwa hewani.

Wanasayansi wanatuambia kwamba gesi zilizobaki zilizotoka kwenye dunia yenye joto, ambazo nyingi zilizia na kuunda bahari ya maji yanayochemka, sasa zilitumika kutengeneza angahewa. Lakini gesi hizi ilibidi zirekebishwe kwa hekima ya kimungu ili kutoa kiasi sahihi kabisa cha oksijeni kilichohitajika kwa viumbe vingi vya duniani vinavyopumua ambavyo viliumbwa baadaye.

Nabii Isaya aliandika, Yeye "ananyoosha mbingu kama pazia, na kuzitandaza kama hema la kuishi." (Isaya 40:22). Ni njia nzuri iliyoje ya kuelezea upana wa angahewa inayozunguka dunia!

Tabaka la anga la dunia ni muhimu kwa uhai, si tu kwa sababu ya oksijeni inayotoa kwa viumbe vyote vinavyopumua, bali pia kwa sababu huruhusu mfumo wa mzunguko ambao dunia hupatiwa maji kupitia kwake. Jua hubadilisha maji ya bahari kuwa mvuke, huinuliwa hadi angani, na hushuka duniani kama mvua au theluji. Mungu akamuuliza Ayubu, "Nani hufanya mvua kunyesha juu ya nchi kame, katika jangwa ambako hakuna mtu anayeishi? Nani hutuma mvua ili kuridhisha ardhi iliyokauka na kufanya nyasi laini kuchipuka? Je, mvua ina baba? Nani humzaa umande?" Ayubu 38:26-29

Anga linashikilia mabilioni ya tani za maji yakiwa yameviringishwa, tayari "kunyunyizwa" juu ya dunia. Ni mfumo gani wa ajabu wa umwagiliaji! Jinsi inavyofunua hekima ya Msanifu wa kimungu! Na jinsi ilivyoelezwa kwa urahisi - Mungu alitengeneza anga na akatenganisha maji yaliyo chini ya anga kutoka kwa maji yaliyo juu ya anga: na ikawa hivyo. Na Mungu akaiita anga Mbingu." (Mwanzo 1:7,8). Neno la Kiebrania lililotafsiriwa hapa kama "mbingu" ni lile lile linalotafsiriwa pia kama "hewa." Kwa hiyo, itakuwa sahihi vilevile kusema kwamba Mungu aliita "anbari" hewa.

Baada ya uundaji wa angahewa ya dunia kukamilika, enzi hiyo ilifikia mwisho wake. "Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku ya pili." Mwanzo 1:8

SIKU YA TATU

Wakati wa "siku" ya tatu au enzi, uso wa nchi ulionekana. "Mungu akasema, Maji yaliyo chini ya mbingu [au hewa] yajikusanye mahali pamoja, na nchi kavu ionekane: na ikawa hivyo. Mungu akaita nchi kavu Dunia; na mkusanyiko wa maji aliita bahari: na Mungu akaona kuwa ni vyema." Mwanzo 1:9,10

Methali 8:29 inasema Bwana "alipoweka mipaka yake kwa bahari, maji yasipite amri yake, alipoweka misingi ya dunia." Tunaambiwa kwamba kama vile vilima vyote vya bara vya dunia vingelainishwa, uso wote wa ardhi ya dunia ungekuwa maili moja hadi mbili chini ya bahari. Inaonekana, hili lilikuwa hali kabla ya siku ya tatu ya uumbaji.

Kwa amri ya kimungu, na chini ya udhibiti wa nguvu za kimungu, ilianza mchakato wa kupinda uso wa dunia ambao bado ulikuwa ganda laini kiasi, ukichimba sakafu za bahari, na kuinua mabara yetu. Kama ilivyoelezwa katika Ayubu, "Hapa utaishia, wala hutavuka; Hapa mawimbi yako ya kiburi yatakoma!" Ayubu 38:10,11

"Umeuweka mipaka wasipivuke; wasirudi tena kufunika nchi [kama bahari zilivyofanya hapo awali]." (Zaburi 104:9). Pia, katika kipindi cha tatu cha uumbaji Mungu akasema, "Nchi itotoe mimea, mimea inayotoa mbegu, . . . kwa jinsi yake, ambayo mbegu yake iko ndani yake, juu ya nchi: na ikawa hivyo." (Mwanzo 1:11). Hivyo, inaelezwa aina za mwanzo kabisa za mimea.

Ingawa neno la Kiebrania lililotafsiriwa hapa kama "nyasi" baadaye lilitumika kwa nyasi halisi, inaonekana katika maandishi haya linatumika kuelezea aina ya jumla zaidi ya mimea laini. Baadhi ya tafsiri za Biblia huitafasiri "mimea."

Zama ya tatu ya uumbaji ilijumuisha kile wanasayansi wanachokiita Kipindi cha Carboniferous na cha mapema cha Permian. Ilikuwa wakati huu ambapo mimea minene iliyokua na kuwa misitu halisi ilitoa nyenzo kwa ajili ya akiba za makaa ya mawe duniani.

Tusimame kidogo hapa kutambua umuhimu mkubwa wa usemi, "kulingana na aina yake." Hii ni njia ya Bwana ya kusema kwamba spishi zote za uhai zimewekwa imara, kwamba hakuna mabadiliko y , kutoka moja hadi nyingine. Kunaweza kuwa na aina nyingi za kila spishi. Kwa mfano, kuna aina nyingi za waridi na mbwa, lakini zote ni waridi na mbwa. Darwin mwenyewe, katika kitabu chake cha Asili ya Spishi, alikiri waziwazi hivi: "Licha ya juhudi zote za waangalizi waliobobea, hakuna mabadiliko hata moja ya spishi kuwa nyingine yaliyoandikwa."

Kuhusu aina za juu za uhai wa mimea kama inavyojulikana leo, Bwana Darwin anaripotiwa kusema katika barua kwa Sir Joseph Hooker, "Mwenendo wa haraka wa ukuaji wa mimea yote ya juu katika kipindi cha hivi karibuni cha kijiolojia ni fumbo la kutisha." (The Evolution of Plants, ukurasa wa 42, Dkt. D. H. Scott, M.A., L.L.D.). Hii ilikuwa fumbo "la kuchukiza" kwa Darwin kwa sababu tu lilikuwa ni kukanusha nadharia yake ya mageuko.

Wanasayansi kwa kawaida bado hawako tayari kuachana na nadharia yao ya mageuko, lakini wanakiri kwamba kadiri rekodi za kijiolojia zinazopatikana kwenye miamba zinavyohusika, kuna mapengo yasiyoelezeka katika mfululizo wote, kuanzia maumbo ya chini kabisa ya uhai wa mimea na wanyama hadi yale ya juu zaidi. Kwa maneno mengine, kuna "viungo vilivyopotea" vingi, jambo ambalo linakiriwa waziwazi na wanasayansi mashuhuri kama Wells, Huxley, Dana, na wengine. Wanasayansi wengine huzungumzia "mabadiliko ya haraka," na "ukosefu wa mwendelezo," ikimaanisha kuwa hakuna ushahidi wa spishi moja kubadilika na kuwa nyingine.

Wells na Huxley walitambua ugumu huo. Hata hivyo, waliendelea kwa msingi wa dhana tupu tu, kutengeneza "madaraja," wakikiri kwamba haya yalikuwa ya "kujaribu" na ya "kubahatisha." Wataalamu wa jiolojia wanakadiria kuwa madaraja haya ya kubahatisha yanajaza pengo la muda la angalau miaka milioni 500 . Sehemu ya kusikitisha kuhusu hili ni kwamba msomaji wa kawaida wa kazi za wanazuoni hawa mashuhuri hushindwa kutofautisha kati ya kile wanachokithibitisha kama ukweli kupitia kumbukumbu za miamba, na madaraja yao ya kubahatisha.

Tunaweza kufupisha mawazo haya kwa nukuu kutoka kwa profesa Mfaransa, E. Perrier, kama inavyopatikana katika ukurasa wa 75 wa kitabu chake, "The Earth Before History." Anaandika: "Kuonekana kwa ghafla kwa viumbe wengi wa aina mbalimbali wakati mwingine kumetazamwa kama ushahidi dhidi

ya nadharia ya mageuko. Tena, imethibitishwa kwamba mimea na wanyama wapya wamejitokeza ghafla katika tabaka fulani la kijiolojia baada ya kutoweka kabisa kwa wale wa zamani waliotunzwa katika tabaka lililotangulia." Hili, Perrier alibainisha, limekuwa "likichukuliwa kuwa hoja isiyoweza kupingwa inayounga mkono uumbaji huru."

SIKU YA NNE

"Siku" ya nne ilihusisha jua, mwezi na nyota. Maandishi yanasema, "Mungu akasema, na kuwe na mianga katika anga la mbingu ili kutenganisha mchana na usiku; na iwe kwa ishara, na kwa nyakati za mwaka, na kwa siku, na miaka . . . Mungu akaumba mianga miwili mikubwa; mwanga mkuu ukaongoza mchana, na mwanga mdogo ukaongoza usiku: naye akaumba nyota pia." Mwanzo 1:14-16

Msomaji wa kawaida anaweza kupata dhana kwa urahisi kutoka kwa maandishi kwamba ilikuwa katika kipindi hiki jua na mwezi vilitengenezwa, lakini sivyo ilivyo. Jua na mwezi vilitengenezwa "mwanzoni" wakati "Mungu alitengeneza mbingu na nchi." Ni sehemu ya "mbingu." Mwanzo 1:1

Neno la Kiebrania hapa lililotafsiriwa "kutengeneza" lina maana na matumizi mapana zaidi ya hivi. Limetafsiriwa kama "aliweka" katika Zaburi 104:19. Mungu "aliweka mwezi kwa ajili ya majira; jua linafahamu machweo yake." Kazi ya Mungu katika siku ya nne haikuwa kuumba jua na mwezi bali kuwaweka "ili kutawala mchana na usiku," na ili ziwe kwa ajili ya "alama, na majira, na siku, na miaka."

Kama tulivyotaja hapo awali, ilikuwa ni nuru ya jua iliyopenya kwa hafifu kupitia utepe wa giza ulioizunguka dunia katika enzi ya kwanza ya uumbaji Mungu aliposema, "Kuwepo na nuru."

Ni wazi kuwa baadhi ya mwanga wa jua ulifika duniani kabla ya "siku" ya nne ya uumbaji, kwani ulihitajika na mimea iliyokua katika enzi ya tatu. Lakini jua na mwezi havikuwatawala wakati huo kwa maana ya kuleta misimu, jambo linalohibitishwa na ukweli kwamba miti mikubwa iliyowekwa ili kuunda tabaka zetu za makaa ya mawe haionyeshi pete zozote za kuashiria miaka ya ukuaji wao.

SIKU YA TANO

Zama ya tano ilitengwa kwa ajili ya kuleta viumbe vya baharini na "ndege wanaoweza kuruka juu ya nchi." (Mwanzo 1:20). Tunasoma kwamba Mungu alitengeneza "mabawa makuu, na kila kiumbe hai kinachotembea, ambacho maji yaliyaleta kwa wingi, kila moja kwa jinsi yake." Mwanzo 1:21

Biblia inasema "mizimu ya baharini" badala ya "nyangumi." Concordance ya Strong inatuarifu kwamba neno la Kiebrania linaweza pia kutafsiriwa "mizimu ya nchi kavu." Mwanzo 1:21 pengine inarejelea wanyama hao wakubwa ambao wanasayansi wamewapa majina kama Dinosauri, Diplodocus, na Tyrannosaurus, ikimaanisha mamba wakubwa. Wanasayansi wanapendekeza kwamba ingawa viumbe hawa wakubwa waliweza kuishi nchi kavu, uzito wao mkubwa uliwafanya waweze kusogea

kwa urahisi majini, kwa kuwa maji yalisaidia kubeba uzito wao.

Usemi "kila ndege mwenye mbawa" (Mwanzo 1:21) hauhitaji kupunguzwa matumizi yake kwa ndege wenye manyoya tu. Wataalamu wa jiolojia wanagundua kwamba wakati huu kulikuwa na viumbe wakubwa wenye mbawa ambao hawakuwa na manyoya, mbawa zao zikiwa zimeundwa kwa namna fulani kama zile za popo.

Iwe ni nyoka wakubwa wa kipindi hiki, viumbe waliotawala maishani baharini pekee, au ndege wenye manyoya au wasio na manyoya wa angani, kila spishi iliumbwa "kulingana na aina yake." Hili linathibitishwa na wataalamu wa jiolojia, ambao wanakiri waziwazi kwamba kutokana na ushahidi uliopatikana katika "Kitabu cha Miamba" kila moja ya spishi hizi ilitokea ghafla bila ushahidi wowote wa kupanda ngazi ya mageuzi.

SIKU YA SITA

Mwishoni mwa "siku" ya sita, Mungu aliumba mwanadamu, kwa sura yake mwenyewe. Inafaa kutaja kwamba, katika enzi hii pia wanyama wa nchi ambao wangetumika kwa mahitaji ya mwanadamu waliumbwa.

Ingawa mimea ilitokea katika "siku" ya tatu, aina mpya za mimea ziliendelea kutokea, na miti inayotoa maua na matunda iliumbwa katika siku ya sita. Wataalamu wa jiolojia wamegundua kwamba pamoja na kutokea kwa mimea ya maua ya Eneo la Mto Ufrati na Libano (

), nyuki pia alitokea. Ilikuwa ni wakati huu ambapo nyuki na wadudu wengine walihitajika kwa ajili ya uchavushaji, na kabla ya hapo hawangekuwa na chakula chao cha kutosha. Muumba alihakikisha kwamba tamaa "ya asili" ya wadudu ya kutafuta chakula ingewafanya kiotomatiki wahudumie mimea na miti yenye maua katika mchakato wao wa kuzaa.

Kipengele kikuu cha uumbaji wa Mungu duniani kilikuwa ni mwanadamu. Msanifu wa Uumbaji aliumba dunia na vyote vilivyomo kwa ajili ya mwanadamu. Katika kufafanua ukweli kuhusu uumbaji wa mwanadamu, mwandishi mtakatifu anatupeleka nyuma ya pazia, kama tusemavyo, na kuturuhusu kusikia Mungu akizungumza na mwanawe. Mwanzo 1:26: "Tuwatengeneze wanadamu kwa sura yetu, kwa mfano wetu; na watawala samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na dunia yote, na kila kiumbe kinachotambaa juu ya nchi."

Hakika ilikuwa furaha kuu kwa Baba na Mwana kujua kwamba sasa lengo kuu la yote yaliyokamilishwa na "nguvu za kimungu" katika "siku" tano zilizopita lilikuwa karibu kutimia. Haijalishi kazi za uumbaji zilizopita zilikuwa za ajabu kiasi gani, bado hakukuwa na mwakilishi anayefaa wa Muumba ambaye angeweza kuteuliwa kuwa mfalme wa dunia.

"Mwume na mwanamke aliwaumba." (Mwanzo 1:27). Kauli hii fupi ya ukweli inaelezwa kwa undani katika sura ya pili. Hapa tunajifunza kwamba kiume aliumbwa kwanza, na kwamba kulikuwa na muda fulani kabla ya kike kuumbwa. Kuhusu kiume, maandishi yanasema: "Bwana Mungu akamtengeneza mtu kwa vumbi la

ardhi, akapulizia pua zake pumzi ya uhai; naye mtu akawa nafsi hai." Mwanzo 2:7

Ukweli mbili za kisayansi zimewekwa hapa kuhusu anatomia ya binadamu: (1) Umbile la mwanadamu linaundwa na vipengele vya kemikali vilivyomo ndani ya ardhi. (2) Anaishi kwa neema ya oksijeni anayopumua kwenye mapafu yake. Mambo ya Walawi 17:11 inasema "maisha ya mwili yamo katika damu." Sasa inajulikana kwamba oksijeni inayopelekwa mapafuni hubebwa na damu hadi kila sehemu ya mwili, na hivyo basi mwili huendelea kuishi. Ni jambo la ajabu kwamba maarifa haya yameandikwa katika Biblia kabla sana ya kugunduliwa na wanadamu!

"Mwanadamu akawa nafsi hai." Roho hai ni kiumbe hai. Katika Mwanzo 1:21 na 24 neno lile lile la Kiebrania limetafsiriwa kama "kiumbe hai," likirejelea wanyama wa chini. Upungufu huu wa utofauti katika tafsiri unaweza kuakisi nia ya watafsiri ya kuunga mkono mapokeo ya "roho isiyokufa," ambayo inadai kuwa wanadamu wana cheche ya uhai usioharibika iliyofichwa mahali fulani ndani ya miili yao ambayo, mwili unapokufa, hutoroka na kuishi baada ya kifo.

Ingawa dhana ya "roho isiyokufa" haionyeshwi kabisa na usemi "roho hai," watafsiri waliiona wazi kuwa ilisikika bora kuliko usemi "kiumbe hai," ambao walitumia wakati marejeleo yalikuwa kwa wanyama wa chini. Kama wangetumia maneno "roho hai" au "kiumbe hai" katika matukio yote mawili, wanafunzi wa tafsiri fulani za Biblia za Enzi za Giza wangekuwa na uwezekano mkubwa zaidi wa kujua kwamba mafundisho ya "roho isiyokufa" hayafundishwi katika

Biblia kabisa. Wangekuwa na mwelekeo zaidi wa kukubali ukweli rahisi ulioelezwa katika Mhubiri 3:19-21, ambapo Suleimani anaeleza kwamba mwanadamu na mnyama wana pumzi moja na ile ile, kwamba "kama mmoja anavyokufa, ndivyo na yule anavyokufa."

Mwanzo 2:8,9 inatoa maelezo zaidi kuhusu utunzaji wa upendo wa Muumba kwa mwanadamu. "Bwana Mungu alipanda bustani upande wa mashariki huko Edeni; naye akamweka humo yule mwanadamu aliyemtengeneza. Na kutoka ardhini Bwana Mungu alimfanya mimea yote yenye mwonekano mzuri na iliyo njema kwa chakula ikamea; mti wa uzima pia katikati ya bustani, na mti wa maarifa ya mema na mabaya."

Kwa kuwa mwanadamu aliumbwa kwa sura ya Mungu, aliweza kuthamini mambo ya juu zaidi ya maisha. Ingawa kazi zote za Mungu ni kamilifu, na kwa hivyo ni nzuri zinapoangaliwa katika mwanga wao halisi, hakuna kinachosemwa katika sura ya kwanza ya Mwanzo kuhusu uzuri wa uumbaji wa Mungu. Sababu ni dhahiri. Wanyama wa chini hawakuweza kuthamini uzuri. Lakini baada ya mwanadamu kuumbwa ilikuwa tofauti. Sasa msisitizo uliwekwa juu ya uzuri, hata kabla ya mahitaji ya chakula. Mwanadamu hakuumbwa kuishi kwa ajili ya kula tu; hivyo Muumba alitengeneza miti katika Bustani ya Edeni ambayo ilikuwa "inapendeza machoni."

MASHWAKA NA UASI

Kwa kuwa Adamu aliumbwa kwa sura ya Muumba wake, na alikuwa mfalme wa dunia, alipewa fursa ya kufahamu ufalme wake. Alipewa jukumu la kuwapa majina "ng'ombe wote," na "ndege wa angani," na "kila mnyama wa porini." (Mwanzo 2:19,20). Katika mchakato wa kufanya hivi, ilidhihirika kwamba hakukuwa na mwenzi anayefaa, au "msaidizi" kwa Adamu. Hivyo, kwa hekima yake mwenyewe, Mungu alimuumba Hawa. Mwanzo 2:18,21-25

Muda mfupi baada ya Hawa kuumbwa, Shetani, yule Ibilisi, alimkaribia, akitumia nyoka, na kupinga kile Mungu alichosema kuhusu kifo kama adhabu ya dhambi. "Hakika hamtakufa," alimwambia Hawa, na akaongeza, "Mungu anajua kwamba siku mtakapokula kwake, ndipo macho yenu yatafunguka, na mtakuwa kama miungu, mkijua mema na mabaya." Mwanzo 3:1-5

Mungu, katika hekima yake isiyo na kikomo, alijua mapema hatua ambayo Adamu na Hawa wangepiga bila kuingilia hiari yao kwa njia yoyote. Akijua wangeasi, Mungu aliruhusu. Mungu alijua kwamba ni kwa njia hii tu ndipo wanadamu wangepata maarifa ya vitendo ya wema na uovu.

Kama ilivyotabiriwa, kutotii kwa Adamu kulisababisha adhabu ya kifo, na kwa urithi ilipita kwa wazao wake wote. Kumeleta huzuni na mateso mengi. Lakini kupitia uzoefu huu, wanadamu wanajifunza matokeo ya kutisha ya kutotii sheria ya Muumba.

Hata hivyo, Mungu anaendelea kuwapenda viumbe wake wa kibinadamu. Na "ingawa huumiza, atakuwa na huruma . . . Kwa maana haoteshi kwa hiari . . . wanadamu." Lamentations 3:32,33

Kwa sababu Mungu anawapenda viumbe wake wa kibinadamu, aliwapatia ukombozi kupitia Bwana wetu Yesu Kristo. Hivyo, Paulo aliandika, "Kwa kuwa mauti ilitokana na mwanadamu, ufufuo wa waliyo fariki pia ulitokana na mwanadamu. Maana kama vile wote wanavyokufa katika Adamu , ndivyo wote watakavyofanywa kuwa hai katika Kristo." 1 Wakorintho 15:21,22

Kazi hii ya kurejesha ubinadamu katika uhai duniani itakamilika katika miaka elfu moja ya ufalme wa Kristo. Mathayo 19:28; Ufunuo 20:6

UMBO JIPYA

Wakati huo huo, kuanzia na kuja kwake kwanza kwa Yesu, kazi nyingine ya uumbaji imekuwa ikiendelea. Tunaweza kuitaja hii kama "Uumbaji Mpya." Mtume Paulo alitupa dokezo kuhusu hili alipoandika, "Kama mtu yeyote yuko katika Kristo, ni kiumbe kipya: yaliyo ya zamani yamepita; tazama, yote yamekuwa mapya." (2 Wakorintho 5:17). Yesu mwenyewe alikuwa Kiumbe Kipya katika ufalme wa kimungu wa maisha, na wafuasi wake wa kweli, waliojitolea kikamilifu kutenda mapenzi ya Mungu, wanahakikishiwa kwamba wao pia watatukuzwa kuwa pamoja naye, na Baba yao wa Mbinguni. Yohana 14:2,3; 17:24; Ufunuo 3:21; 2 Petro 1:4

Siku mpya itaanza kwa kupambazuka kwa "Jua la Haki." (Malaki 4:2). Jua la Haki ni Kristo, na wafuasi wake waaminifu watakuwa pamoja naye. Hawa wanafufuliwa kutoka kwa wafu katika "ufufuo wa kwanza" ili kuishi na kutawala pamoja na Kristo. (Ufunuo 20:4,5). Hawa ndio "wenye haki" ambao "watang'aa kama jua katika ufalme wa Baba yao." Mathayo 13:43

Wakati huo huo, mwanadamu atapata fursa ya kujifunza faida za utiifu. Hatimaye wote wataamshwa kutoka usingizi wa kifo. Kisha, wakiwa wamepata hekima kutokana na uzoefu wa uovu, wale watakaokubali masharti ya uzima yaliyotayarishwa kwa ajili yao kupitia Kristo na kutii sheria za ufalme zitakazokuwa zinatumika wakati huo, watafufuliwa hadi ukamilifu wa kibinadamu. Wakati huo mwanadamu, mfalme wa dunia, ataishi katika nuru ya uso wa Muumba wake milele, akifurahia baraka za amani, afya, na uzima wa milele.